دستپخت‌های محلی فرهاد فخرالدینی و آریا عظیمی نژاد!

درباره موسیقی‌های محلی که به سریال‌های معروفی مانند «روزی روزگاری» و «پایتخت» جان دادند

انتصاری- سریال «ایلدا» این روزها از شبکه یک سیما به روی آنتن می‌رود. تیتراژ پایانی این سریال قطعه «دایه دایه» یکی از موسیقی‌های قدیمی و معروف لُری است. سال‌ها قبل، خواننده گمنامی این ترانه را خواند و بعدها، چند خواننده دیگر نیز آن را اجرا کردند. این ترانه دست به دست، به نسل بعد منتقل شد و رضا سقایی نیز آن را خواند و تا سال‌ها به نام او شناخته می‌شد. جنگ تحمیلی که شروع شد، مجتبی میرزاوند این قطعه را که به نام «موتورچی» نیز شناخته می‌شد، اجرا کرد و این تفکر در ذهن‌ها شکل گرفت که انگار این ترانه، برای آن سال‌ها ساخته شده است؛ در حالی که قدمت این ترانه محلی شاید به چندصدسال قبل برمی‌گردد. در میان سریال‌هایی که طی چنددهه گذشته به روی آنتن رفته‌اند، سریال‌های دیگری، مانند سریال پربیننده «نون.خ» با آهنگ کردی و سریال «تفنگ سرپر» با آهنگ محلی ساخته‌شده توسط صادق چراغی، از جمله مجموعه‌هایی بوده‌اند که در تیتراژ یا متن خود، به موسیقی محلی کشورمان پرداخته‌اند. در ادامه به مرور سریال‌های پربیننده‌ای می‌پردازیم که با استفاده از موسیقی‌های محلی در متن و تیتراژ، سهم به‌سزایی در معرفی و محبوبیت بیشتر این نوع موسیقی داشته‌اند. هرچند موسیقی محلی ایران، شبیه یک گنجینه بزرگ نامتناهی است که هنوز به قدر جرعه‌ای از آن استفاده نکرده‌ایم و نباید ظرفیت بالای آن را نادیده بگیریم.

■ **روزی روزگاری**

سریال «روزی روزگاری» یکی از پرمخاطب‌ترین و محبوب‌ترین سریال‌های دهه ۷۰ تلویزیون است. موسیقی درخشان این مجموعه اثر فرهاد فخرالدینی، موسیقی‌دان، آهنگ‌ساز و رهبر ارکستر برجسته کشورمان و خالق موسیقی سریال «امام علی(ع)» و «سربداران» است. آخرین کار فخرالدینی در تلویزیون، مربوط به موسیقی سریال «شهریار» بود که در سال ۸۶ به روی آنتن رفت و او بعد از آن، اثر جدیدی را برای سریال‌های تلویزیونی نساخته است. روایت فخرالدینی از ساخت موسیقی «روزی روزگاری» این‌طور است: «موسیقی از جفتک‌زدن یک اسب گرفته‌شده که می‌دود. نمی‌دانم این حیوان را چه کار کرده بودند که هر از چندی می‌ایستاد و یک جفتکی می‌زد. این در ذهن من که نگاه می‌کردم، شد موسیقی تیتراژ ابتدایی! یعنی خود این حرکات موسیقی به وجود می‌آورد.»

■ **پایتخت**

همه فصل‌های سریال پایتخت با موسیقی محلی عجین شده است. آریا عظیمی‌نژاد که این روزها بیشتر او را به عنوان داور برنامه استعدادیابی عصر جدید می‌شناسیم، آهنگ‌ساز این سریال است. علاقه‌وی به احیای موسیقی محلی، باعث شد این مجموعه از ابتدا با موسیقی محلی رقم بخورد؛ از موسیقی کتولی و ورود تدریجی به موسیقی مازندرانی گرفته تا موسیقی جنوب و موسیقی منطقه «کارادنیز» ترکیه که در «پایتخت ۵» از آن استفاده شد و شباهت عجیبی به موسیقی مازنی‌ها دارد. خوشبختانه با ساخت هر فصل از این سریال، قطعه‌های محلی بسیاری ضبط و در یک بانک اطلاعاتی گردآوری شده است. عظیمی‌نژاد این رویه را در سریال‌های دیگر، مانند چک برگشتی ادامه داد و سعی در به روز کردن نغمه‌های ایرانی و حفظ آن‌ها دارد.

■ **کوچک جنگلی**

سریال «کوچک جنگلی» روایت زندگی میرزا کوچک‌خان جنگلی، چهره ملی و تاریخی کشورمان است. آهنگ‌سازی و تنظیم موسیقی این سریال که در دهه ۶۰ ساخته شده، از کارهای سید محمد میرزمانی است و تورج زاهدی و ناصر مسعودی، تیتراژ آن را بر اساس یک لالایی قدیمی گیلانی خوانده‌اند. ناصر مسعودی معروف به «بلبل گیلان»، یکی از قدیمی‌ترین خواننده‌های اشعار گیلانی است که اکنون ۸۵ ساله است. او آثار معروف دیگری مانند «گل پامچال» را نیز خوانده است. گفته می‌شود این خواننده طی ۵۰ سال فعالیت در حوزه موسیقی، بیش از ۵۰۰ اثر از خود بر جا گذاشته که همگی وام‌گرفته از موسیقی و نواهای محلی گیلکی است.

■ **پس از باران**

بعید است کسی سریال «پس از باران» را به خاطر بیاورد و موسیقی متن آن را نه. موسیقی این مجموعه پربیننده را که ۲۰ سال پیش به روی آنتن رفت، می‌توان به دو بخش تقسیم کرد. موسیقی متن تاثیرگذاری که از کارهای سعید انصاری است و موسیقی محزون و محلی گیلکی که توسط محمدولی مظفری ساخته شده و زنده‌یاد فریدون پوررضا خواننده و موسیقی‌دان برجسته گیلکی آن را خوانده است. به گفته پوررضا، او برای این سریال کلاً چهار دقیقه آواز خواند. بعد از اتمام پخش این سریال، تیتراژ و موسیقی متن «پس از باران» شامل ۳۵ آهنگ، در قالب یک لوح فشرده منتشر شد. پوررضا که در مقطعی معلم پرواز همای نیز بوده است، برداشت جدیدی از موسیقی فولکلور داشت و در سریال‌های دیگری نیز، به ارائه آن پرداخت.

ادبی

فیلم‌های سینمایی باید نام فارسی داشته باشد

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تاکید بر این که در استفاده از اسامی، زبان فارسی باید مورد توجه باشد، گفت: این اقدام در بخش‌های مختلف وزارت ارشاد آغاز و حتی تأکید شده است که فیلم‌های سینمایی هم باید نام فارسی داشته باشد. به گزارش ایرنا، سیدعباس صالحی که در دهمین جلسه شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی سخن می‌گفت، افزود: هم به دلیل ضرورت توجه به جایگاه زبان فارسی و هم به دلیل دغدغه مقام معظم رهبری در این حوزه، باید به زبان فارسی توجه داشته باشیم.

کتابی برای درست‌خواندن غزل‌های حافظ

نویسنده و پژوهشگر ادبیات از انتشار کتابی درباره حافظ، با تاکید بر شیوه درست‌خوانی ابیات این شاعر خبر داد. به گزارش ایرنا، مارال دوستی نویسنده و پژوهشگر، درباره تألیف این کتاب توضیح داد: این کتاب به شیوه و با تمرکز بر درست‌خوانی ابیات حافظ در حال تالیف است. وی ادامه داد: پس از پژوهش هفت‌ساله و بررسی بیش از ۷۰۰ منبع، تالیف این کتاب در پایانِ مسیر قرار گرفته است.

لذت شعر

این دل که مرا دادی لبریز یقین بادا
این جام جهان‌بین روشن‌تر ازین بادا
تلخی که فروریزد گردون به سفال من
در کام کهن رندی آن هم شکرین بادا
اقبال لاهوری

***

جوانی و پیری بهار است و دی
نه آن دی که با شد بهارش زپی
غنیمت شِمُر پیش از آن کاین گلت
شود زرد و نسرین دهد سنبلت
سلمان ساوجی

***

تو مردمک چشم من مهجوری
زان با همه نزدیکیت از من دوری
نی نی غلطم تو جان شیرین منی
زان با منی و ز چشم من مستوری
قاآنی

***

دل از دین نشاید که ویران بود
که ویران زمین جای دیوان بود
نگه‌دار دین آشکار و نهان
که دین است بنیان هر دو جهان
اسدی توسی

***

آخر ای دوست نخواهی پرسید
که دل از دوری رویت چه کشید
سوخت در آتش و خاکستر شد
وعده‌های تو به دادش نرسید
فریدون مشیری

***

ندانم کان مه نامهربان، یادم کند یا نه؟
فریب‌انگیز من، با وعده‌ای شادم کند یا نه؟
صبا از من پیامی ده، به آن صیاد سنگین‌دل
که تا گل در چمن باقی است، آزادم کند یا نه؟
رهی معیری

***

نومید مشو بنده از رحمت ما هرگز
زیرا که به غیر از ما کس نیست تو را هرگز
خواهم که در این عالم تو پاک شوی از جرم
ورنه به تو نفرستم، ای بنده، بلا هرگز
عبدالقادر گیلانی

پیک خبر

سیزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل‌احمد فراخوان داد

فراخوان سیزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل‌احمد از سوی دبیرخانه این جایزه منتشر شد. به گزارش ایرنا، این دبیرخانه از نویسندگان، پژوهشگران، پدیدآورندگان و ناشران دعوت کرده‌است که آثار خود را در چهار گروه «داستان بلند و رمان»، «مجموعه داستان کوتاه»، «نقد ادبی» و «مستندنگاری» به دبیرخانه این جایزه ارسال کنند. بر اساس فراخوان این جایزه، کتاب‌ها باید برای نخستین بار در سال ۱۳۹۸ منتشر شده و با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران در داخل کشور به چاپ رسیده باشد. مهلت ارسال آثار به این جشنواره، ۱۰ آبان ۱۳۹۹ اعلام شده‌است.

بازآفرینی پوستر حافظ پس از ۴۰ سال

بهزاد شیشه‌گران، هنرمند نقاش و طراح گرافیست، به مناسبت روز حافظ، پوستری را که سال ۱۳۵۸ با همین موضوع خلق کرده بود، با تغییرات جدیدی، بعد از گذشت ۴۰ سال منتشر کرده است. به گزارش ایسنا، بهزاد شیشه‌گران در توضیح این کار هنری نوشته است: «من به پاس بزرگداشت حافظ و آفرینش‌های ستودنی شاعر بزرگ‌مان، در سال ۱۳۵۸ پوستری را شامل لوگو - آرم که با نام و بنای مقبره حافظ ترکیب شده است، بار دیگر منتشر می‌کنم.»

غلط ننویسیم

پایه‌گذار

املای این کلمه به همین صورت صحیح است. بعضی آن را به صورت پایه‌گزار می‌نویسند که غلط است.

سبزیجات

سبزی واژه‌ای فارسی است . جمع بستن آن با «جات» خلاف قاعده است. با این همه، سبزیجات به معنای «انواع سبزی‌های خوراکی و بقولات» است و بنابراین، معنای آن با سبزی‌ها تفاوت دارد. از این نظر شاید بتوان استعمال سبزیجات را در فارسی مجاز دانست.

سَفیر/صَفیر

املای این دو واژه را نباید با هم اشتباه کرد. سفیر «پیام‌آور از جانب کسی نزد کسی» یا «نماینده سیاسی کشوری در کشور دیگر» است. اما صفیر به معنای «صدای سوتی که معمولاً با گِرد کردن لب‌ها برمی‌آید» و توسّعاً به «آواز پرندگان و بعضی از جانوران» اطلاق می‌شود.

فرمایشات

واژه فرمایش فارسی است و جمع بستن آن با «ات» عربی خلاف قاعده است. به جای آن باید گفت «فرمایش‌ها».

مناقصه عمومی واگذاری سرویسهای درون شهری و برون شهری به شماره ۹۹/۱ م (نوبت دوم)
سازمان جهادکشاورزی خراسان رضوی

سازمان جهادکشاورزی خراسان رضوی درنظر دارد انجام امورات نقلیه سرویس های درون شهری و برون شهری خود در مرکز استان و شهرستان ها را (خودروهای سواری و گروهی ون و ...) به شرکت های واجدشرایط و دارای صلاحیت انجام کار از اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی و اتحادیه صنف آژانس های درون شهری و برون شهری خراسان رضوی براساس ضوابط تعیین شده در اسناد مناقصه واگذار نماید. واجدین شرایط می توانند جهت دریافت اسناد از تاریخ ۹۹/۰۷/۱۹ لغایت ۹۹/۰۷/۲۴ با کد فراخوان ۲۰۹۹۰۰۳۲۶۶۰۰۰۰۱۲ به سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس http://setadiran.ir مراجعه نمایند. **تلفن تماس: ۳۷۰۱۶۶۰۵ و ۳۷۰۱۶۶۰۶**
ضمنا هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می باشد.
سازمان جهادکشاورزی خراسان رضوی
۹۹۰۵۳۵۰۳/د

تاسیس شرکت سهامی خاص رادین مهر فیاض درتاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۸ به شماره ثبت ۷۳۵۷۸ به شناسه ملی ۱۴۰۰۹۴۱۸۱۲۶

ثبت و امضا ذیل دفاتر تکمیل گردیده که خلاصه آن به شرح زیر جهت اطلاع عموم آگهی میگردد. موضوع فعالیت :خدمات پشتیبانی قابل واگذاری به بخش خصوصی پس از اخذ مجوزهای لازم. شرکت در مناقصات و مزایدات دولتی و خصوصی ، انعقاد قرارداد با شرکت ها و موسسات دولتی و خصوصی ،اخذ وام و استفاده از تسهیلات بانک ها و موسسات مالی به صورت ارزی و ریالی جهت شرکت ، شرکت در نمایشگاههای داخل و خارجی از کشور ،ایجاد نمایندگی در داخل و خارج از کشور ، انجام فعالیت های بازرگانی و صادرات و واردات کلیه کالاهای مجاز درصورت لزوم پس از اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیربط مدت فعالیت : از تاریخ ثبت به مدت نامحدود مرکز اصلی : استان خراسان رضوی ، شهرستان مشهد ، بخش مرکزی ، شهر مشهد، محله احمد آباد ، بلوار رضا ، خیابان طالقانی ۳ (رضا ۳) ، پلاک ۱۰۸ ، طبقه همکف کدپستی ۹۱۷۶۷۵۵۱۴۹ سرمایه شخصیت حقوقی عبارت است از مبلغ ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال نقدی منقسم به ۱۰۰ سهم ۱۰۰۰۰۰۰ ریالی تعداد ۱۰۰ سهم آن با نام عادی مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال توسط موسسین طی گواهی بانکی شماره ۵۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۲ نزد بانک سپه شعبه احمدآباد با کد ۱۲۳۸ پرداخت گردیده است اعضا هیئت مدیره آقای حامد شجاعان به شماره ملی ۰۹۴۳۰۹۴۵۰۱ و به سمت مدیرعامل به مدت ۲ سال آقای علی اصغر فیاض به شماره ملی ۶۴۴۹۶۶۵۶۳۷ و به سمت رئیس هیئت مدیره به مدت ۲ سال آقای محمدتقی فیاض به شماره ملی ۶۴۴۹۶۸۷۶۴۹ و به سمت نایب رئیس هیئت مدیره به مدت۲ سال آقای محمدرضا فیاض به شماره ملی ۶۴۴۹۷۲۰۸۶۷ و به سمت عضو هیئت مدیره به مدت ۲ سال دارندگان حق امضا : کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهد آور شرکت از قبیل چک ، سفته ، بروات ، قراردادها عقود اسلامی و همچنین کلیه نامه های عادی و اداری باامضاء منفرد رئیس هیئت مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می باشد اختیارات مدیر عامل : طبق اساسنامه بازرسان آقای محمدامین خیری به شماره ملی ۰۹۴۱۳۲۹۰۴۶ به سمت بازرس اصلی به مدت یک سال مالی آقای جمال خانی به شماره ملی ۰۹۴۱۵۵۲۱۶۰ به سمت بازرس علی البدل به مدت یک سال مالی روزنامه کثیر الانتشار خراسان جهت درج آگهی های شرکت تعیین گردید. ثبت موضوع فعالیت مذکور به منزله اخذ و صدور پروانه فعالیت نمی باشد.
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان خراسان رضوی
اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری مشهد (۹۸۲۷۰۷)
۹۹۰۵۴۶۰۹/م

واحد صفحه‌آرایی روزنامه خراسان سفارش می‌پذیرد
layout@khorasannews.com ۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰